

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

7. De Missis Sancti Gregorij promissis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

quas permissivæ se habent: si posterius, obligaberis. Ratio est, quia in priore casu negligenter leges Ecclesiasticæ sine legitima facultate, atque adeo in nostra sententia peccaretur. In posteriore adesset dispensatio legitimi Superioris data implicite in præcepto de talibus Missis recitandis, atque adeo nihil fieret contra leges: unde nec peccatur, & consequenter vim suam haberet præceptum. Dixi (in nostra sententia) ut notarem, te, si sequaris Suarii sententiam, etiam in priori casu obligari ut ex dictis §. 3. n. 4. constare potest.

De Missis iniunctis ex Pœnitentia.

2. Hinc infero primò, minus rectè se gerere eos Confessarios, qui (nisi sequantur prædictam Suarii sententiam) Missam votivam, vel funebrem iniungunt pro Pœnitentia Sacramentali Sacerdotibus celebrandam in diebus illis, sive prohibitis, sive solum permissis: quia Confessarius non potest contra Rubricas quemlibet obligare, nec impedire melius bonum conformandi Officium cum Missa: quare in hoc casu Pœnitens, melius currentem, quam iniunctam recitet, ex mea sententia.

De Missis iniunctis ab Episcopo in Ordinatione Sacerdotum.

3. Infero secundò, quid dicendum sit ad illam difficultatem, An quando in Pontificali Romano in Ordinatione Sacerdotum ipsis ab Episcopo ordinante præscribitur, ut post primam Missam celebrent unam de Spiritu sancto; alteram de Beatissima Virgine; tertiam de Defunctis: an inquam, debeant novelli Presbyteri eas celebrare in diebus prohibitis, an potius in permissis, vel in concessis? Aio non debere in diebus vetitis, debere in diebus permissis, & in concessis. Ratio prioris dicti est, quia id præceptum (ut notat Gavantus p. 1. tit. 4. lit. O. §. Neque pœnit.) intelligitur, salvis Rubricis Missalis: Rubricis, inquam prohibentibus, alioquin absonum esset, celebrata prima Missa in Natali Domini, v. g. recitare prædictas votivas, & de Requiem, in tribus sequentibus festis. Ratio posterioris est, quia cum hæc præscriptio ortum habuerit à Summo Pontifice, cuius iussu ordinatum fuit Pontificale, potuit Pontifex pro hoc casu abrogare illas rubricas permissivas de constanti conformatione Officij cum Missa. Et potuisset etiam abrogare illas Rubricas prohibentes, sed nos ex inconvenienti, quod inde sequeretur, quod nimirum deberent aliquando dici Missæ votivæ, & funebres in diebus solemnibus, colligimus prohibentes non fuisse abrogatas, fuisse autem permissivas, quia tunc sipe inconvenienti, Missæ ab Episcopo iniunctæ recitari possunt.

§. VI De Missis Defunctorum promissis in Altari privilegiato.

1. Silet Pontifex Maximus alicui Altari concedere ut si ibi die Lunæ cujuscumque mensis celebretur Missa pro Defunctis, liberetur anima ab igne Purgatorii. Iam si tali die incidat festum de præcepto, seu festum duplex, poteritne ibi celebrari, vel ex devotione vel ex promissione Missa Defunctorum, sine qua non liberabitur anima?

2. Præmittendum est ejusmodi Altaris privilegium duobus modis concedi solere. Primò, sic: *Qui in tali Altari celebraverit die Lunæ pro Anima Defuncti, seu pro Defunctis, Animam extrahet à Purgatorio.* Secundò sic: *Qui in tali Altari celebraverit Missam de Defunctis, seu Defunctorum, seu de Requiem, Animam à Purgatorio liberabit.*

Si primo modo concessum fuit privilegium, non est necesse, ut dicatur Missa de Requiem, sed satis erit si dicatur currentem, applicetur tamen pro Defunctis, hoc

enim solum notat illud (pro Anima, seu pro Defuncto) Quod si contrarium habeatur in quadam declaratione Sacre Congregationis allata à Gavanto Barbedorana apud Lezzanam *Missæ*, n. 48. satis sit respondere ea non constare authentice. Atque in hoc casu non locum propositæ difficultatis, ut ex se patet.

Si verò concessum fuit privilegium secundò modo, necesse erit celebrare Missam de Requiem id cum quo (Missam Defunctorum, seu de Defunctis) quæritur, & in hoc casu procedit dubitatio.

3. Dico, si in die Lunæ incidat festum de præcepto, vel duplex, atque adeo sit dies impedita, non potest celebrari Missam funebrem, atque adeo eo die iniungi privilegium. Ita Sacra Congreg. apud Gavanto in *Missæ*, part. 1. tit. 5. num. 2. lit. 2. §. Sacra tamen, Ratio quia Privilegium semper intelligitur, salvo iuramento. In diebus, quos supra §. 2. num. 4. permissum pellavimus, ideo puto in Altari privilegiato potestari Missam de Requiem, quia passim video id fieri omnibus etiam timoratis: & ratio potest esse, quod à Summo Pontifice indutgere putandum est, locum mis rarè ejusdem Altare privilegium suo privi-

4. Dices. Posset dici per tale Privilegium potestatem dispensare etiam pro diebus prohibitis, licet minus §. 5. n. 1. & 3. dispensare, quando præcipitur. Respondetur: nego id in casu nostro dici rationabiliter potest non enim unum ex his bene inferunt ex alio: si hæc dedit Privilegium de una re, ergo dispensare alia: saltem non constat in re nostra de dispensatione constare verò de lege Rubricarum: cum ergo hoc placeat, illi standum. Non ita se habet, quando præcipitur, nisi enim tunc dispensaret, nullam vim haberet præceptum: cum contra in casu nostro iam Privilegium habet vim in aliis diebus Lunæ non prohibitis.

5. Una tantum exceptio hic habet locum, potestatem dispensare etiam pro diebus prohibitis, licet minus §. 5. n. 1. & 3. dispensare, quando præcipitur. Respondetur: nego id in casu nostro dici rationabiliter potest non enim unum ex his bene inferunt ex alio: si hæc dedit Privilegium de una re, ergo dispensare alia: saltem non constat in re nostra de dispensatione constare verò de lege Rubricarum: cum ergo hoc placeat, illi standum. Non ita se habet, quando præcipitur, nisi enim tunc dispensaret, nullam vim haberet præceptum: cum contra in casu nostro iam Privilegium habet vim in aliis diebus Lunæ non prohibitis.

6. Rogas. Si quis non valdè sollicitus de carnalibus, quam ut diximus §. 1. num. 6. ex nostra sententia contraheret, celebraret nihilominus funebrem Missam in Altari privilegiato die Lunæ fortè prohibito, liberetne animam? Respondeo liberaturum, quia hoc carnaliter peccaret, ponit tamen totum id, quod habemus Pontifex ad ejusmodi liberationem requirit. Ad id magis idem verum habet in sententia Suarii, ad id per quam solum fieret contra Rubricam, non verò peccaretur.

Qui promissit Missas celebrare in Altari privilegiato an possit alibi satisfacere cum calculo benedictio, *Missæ*, l. 3. c. 2. §. 1. n. 11.

§. VII De Missis Sancti Gregorij promissis.

1. Sanctus Gregorius Papa l. 4. dist. c. 55. præcepit ut Sacerdoti Pretioso, ut pro Monacho quodam Defuncto triginta Missæ celebrarentur, his verbis. *Vade ad basilicam die, diebus triginta continuis, offerre pro eo Sacrificium stude, id nullus omnino prætermittatur dies, quo, pro solutione illius, Hostia Salutaris non offeratur.*

2. Ex quo Sancti Gregorij præcepto ortum habet ut Fidelium pia devotio similes Missas, similique modo, pro suis Defunctis, celebrandas, sæpe curaret, præcepta Sacre Congregationis apud Gavanto in *Rub. Missæ*, n. 3. lit. D. §. Dubitatum, Beiam p. 1. resp. cas. consensum, unquam prohibuit, licet prohibuerit quoddam aliam pro Vivis, & Defunctis, quæ ut S. Gregorij falsò citantur bantur.

1. Nota autem in verbis S. Gregorij Primo, illud (*offerre pro eo Sacrificium*) ubi cum dicitur Sacrificium, non verò Sacrificium de Defunctis, aperte constat, non esse necesse, ut recitetur Missa de *Requiem*, sed solum ut applicetur Missa pro Defuncto.

4. Nota Secundò illud (*offerre stude*) hinc enim sequitur non oportere unum, eundemque Sacerdotem omnes triginta Missas celebrare, cum non dicat Sanctus Doctor, *offer*, seu *offer per te*, sed *offerre stude*.

5. Nota Tertio, illud (*continuis*, & *N ullus omnino præterminatur dies*), nam in his verbis geminatis satis liquet, hunc S. Gregorij Ritus servare intendas, non debere discontinuari, ne unum quidem diem Missas.

Tria tamen in hoc Tertio Notando sunt subadvertemenda. Primò ob triduum majoris hebdomadæ, in quo non celebratur, non discontinuari prædictas Missas, non enim est credibile, Deum eas non acceptare ut continuas, dum servatur ejus sponsæ Ecclesiæ tam pia consuetudo.

Secundò, in hac tum continuatione, tum numero evitanda esse superstitionem, quam universaliter Concilium Tridentinum *sess. 22. de observ. in celebr. Missæ* merito damnat. Hæc autem in eo, quoad rem nostram, potissimum consisteret, quod putaret aliquis in ipsa Physica continuatione, aut numero inesse aliquam vim ad effectum intentum. Non quidem numerus, vel quid simile, sed Christi immolati virtus vim habet satisfactoriam, conducitque non parum in Dei memoriam veluti revocare merita S. Gregorij, qui piè credendus est, eas triginta Missas ad honorem ejusdem Christi Domini in domo privata Sanctissimæ Matris per totidem annos commotantis, & famulantis instituisse.

Tertio, si quis triginta Missas in diebus discontinuis dicendas curaret, valere ad satisfactionem pœnarum defuncti; & quidem, si simul, una die, dicerentur, valere citius; sed ejusmodi Missas sic celebratas non esse rigorose eas, quas S. Gregorius instituit, siquidem ipse continuatas, ut ex ejus verbi modo positus num. 1. patet, ordinavit, quod rectè notavit Gavantus *Rubr. in Miss. p. 1. tit. 5. n. 3. lit. D.* immo rejectus à Diana *part. 2. n. 14. resp. 32.*

His positis: quærebatur, An, incidente die duplici, vel simili privilegiato, ne interromperentur dictæ Missæ, posset recitari Missa Funebris. Respondi, hoc dubium locum hic habere nullum, siquidem ex dictis num. 3, satis erit, si Missa currens pro Defunctis applicetur.

Cæterum ex hoc, atque ex dictis à §. 2. usque ad finem facile colligere poteris, qua ratione te gerere debeas, si quando prædictas S. Gregorij Missas promissisti.

§. VIII. De Missis Sancti Beati, nondum Canonizati promissis.

Ubi,

An alijs à Privilegiatis possint eas Missas celebrare.

1. Nescit hic nova dubitatio. Promisit secularis Sacerdos, accepto stipendio, celebrare quasdam Missas de Beato Francisco Borgia Societ. Jesu primo Octobris, & quasdam de Beato Aloysio Gonzaga 21. Junij, qui sunt dies festi eorum natalium; (& potuisset promittere de Sanctis tribus Martyribus Paulo Michi, Joanne de Goto, & Didaco Quizai 3. Februarij, vel aliorum similium Beatorum, qui nondum solemniter Canonizatione in Sanctorum numerum sunt relati) putans sibi sine hæsitacione licere eas Missas recitare, sed cum cognovisset, Summos Pontifices tunc non concessisse facultatem celebrandi, nisi Religiosis Societ. Jesu, quævis, An posset stare promissis.

2. Dixi (tunc) nam postea Sancta Sedes exten lit prædictas concessiones ad omnes Sacerdotes confluentes in Ecclesias Soc. Greg. XV. in *Sede Principis* 1621. pro B. Aloysio Urb. VIII. *Alias* 1625. pro B. Borgia. Idem *Salvatoris* 1627. *juncto decret. Sac. Cong. 20. Sept. 1629.* pro tribus Martyribus.

3. Et quidem resolutio pendet ab illa quæstione, An posito quod Pontifex concedit aliquibus determinatis personis, & sub determinato aliquo ritu, venerari Sanctum Beaticum, possint licet omnes alijs uti tali concessione. Possuntne v.g. Sacerdotes omnes sæculares prædictos, vel similes Beatos venerari per Processionem, & Missam in honorem eorum oblatam, perque alios cultus, Sanctis dari solitos, sive in sua Ecclesia, sive in aliena, sive ipso die Natalis, sive alio? Nam profectò si possunt, poterit & hic Sacerdos illas Missas, quas promissit celebrare, secus, non poterit, sed celebret currentes iis diebus juxta superius dicta §. 2.

4. Pugnant utrinque Doctores, & Turrianus quidem 2.2. t. 1. cap. 13. d. 8. cum Granado, 22. *Contr. 1. tract. 7. disp. 4. sect. 2. n. 2.* alique negant. Concedit Castropalaus *num. 1. tr. 4. d. 1. p. 5. §. 5. n. 4.* alique ab ipso citati, & consulti.

5. At, amabo te, siste hic parumper, amice Lector. Diana p. 2. tr. 1. §. resp. 5, affirmat per Theologos Salmanticenses fuisse id determinatum pro negantibus, quod ipse se cognovisse dicit ex relatione M. Domineci de los Reys Ordinis Prædicatorum: Castropalaus *ibid. num. 8.* asserit per eosdem Doctores Salmanticenses fuisse determinatum pro concedentibus. Cui ex his duobus fides habenda sit? Certè majoris momenti videtur Castropalaus testimonium, quippe qui testatur se, & fuisse præsentem, & unum ex Doctoribus, qui rem disputatam pro concedentibus decreverunt. Quapropter concludo, (verba sunt Castropalai) posse Ecclesias Cathedralis, & Episcopos cum suis Clericis prædictos Beaticos, honorare Missa Pontificia, & Officio votivo (hoc est ex devotione, non obligatione) processionemque solemnem. Cui opinioni subscripserunt Salmantica anno Domini 1625, cum hic casus consultus fuit Doctor Balboa, &c. Et numeratis circiter viginti Doctoribus, seu Magistris, qui subscripserunt, addit. *Et ego minimus; adeam enim tum Salmantica.*

6. Dicit fortasse quis. Distingue tempora, & concordabis. Respondeo. At difficile mihi videtur tantam sententiarum mutationem factam fuisse inter tempus à Castropalao notatum, & tempus, quod colligitur ex Diana. Castropalai determinatio fuit anno 1625. quam idem Lugduni impressit anno 1631. Diana vero relatio typis evulgata est anno 1632. quando scilicet idem Diana edidit Panormi primum, & secundum Tomum suarum resolutionum. Cum ergo tempus impressionis ferè consentiat, consentite & tempus determinationis probabile est. Melius fortasse suspicari quis posset, Patres Ordinis Prædicatorum non consensisse cum cæteris Salmanticensibus Magistris, atque adeo M. Dominicum de los Reys ejusdem Ordinis, potius significasse Dianæ Prædicatorum placitum, quam Salmanticensium Doctorum resolutionem. Suspicionis meæ conjectura est, quia inter Theologos, ac Salmanticenses à Castropalao citatos adsunt ex familia Sancti Augustini, S. Bernardi, Sancti Benedicti, beatissimæ Virginis de la Merced nostræ Societatis: at magnum silentium de Familia Prædicatorum: fortasse quia contrariam opinionem amplexi sunt. Sed propius ad quæstionem accedamus.

7. Ratio negantium est, quia in c. 1. de Reliq. & Ven. Sanctorum, nemini licere dicitur absque auctoritate Sedis Apostolicæ aliquem honore publico venerari? Cum ergo tales Beatos venerari sit privilegium, seu gratia, privilegij autem natura sit, ut non extendatur de persona ad personam, & gratiæ item natura sit ut solum intelligitur concessa juxta verba supplicationis, sequitur id concedi tantum determinatis personis, &